

Házi feladat
2016.01.21

52

1. Villamosmérnök szigorlat

MATEMATIKA A2
VILLAMOSMÉRNÖK HALLGATÓKNAK

2016. január 2.
Munkaidő: 90 perc

A szigorlaton semmilyen segédeszköz nem használható!

1. (20 pont)

Végezzen teljes függvényvizsgálatot az

$$f(x) = e^{\frac{1}{x}}$$

függvényen és vázolja fel a függvényt!

2. (8+8+8+8 pont)

Határozza meg a következő integrálokat!

(a)

$$\int_0^{\infty} \frac{e^x}{e^x + 1} dx.$$

(b)

$$\int x \arctan x dx.$$

(c)

$$\int_0^1 \int_x^1 \frac{x \sin y}{y} dy dx.$$

(d)

$$\iint_T xy dx dy.$$

ahol T az $(x-1)^2 + y^2 = 1$ és az $(x-2)^2 + y^2 = 4$ körök által határolt korlátos tartomány $y = 0$ és $y = x$ közötti része.

3. (20 pont)

Elemesse, hogy a és b paraméterek értékei mellett, mikor hány megoldása van az alábbi egyenletrendszernek!

$$\begin{aligned}x_1 - 3x_2 - 6x_4 &= 9 \\2x_1 + x_2 - 5x_3 + x_4 &= 8 \\2x_2 - x_3 + 2x_4 &= -5 \\x_1 + 4x_2 - 7x_3 + ax_4 &= b.\end{aligned}$$

4. (5+8 pont)

- (a) Határozza meg azokat a komplex számokat, melyeknek négyzete megegyezik a konjugáltjával!
- (b) Határozza meg a

$$\left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^{2008} + \left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^{2008}$$

komplex szám algebrai alakját!

5. (15 pont)

Határozza meg az alábbi mátrix sajátértékeit, sajátvektorait és a determinánsát

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 2 & 2 \\ -1 & 1 & 3 \end{pmatrix}.$$

1. migorlet megoldásai (2016. június 3.)

①

$$f(x) = e^{\frac{1}{1-x}}$$

1) $D_f = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $f(x) > 0 \rightsquigarrow R_f = (0, \infty)$ [1p]

2) tengelymetszetek

- $f(x) \neq 0$ [1p]
- $f(0) = e$

3) vérltekés az \mathbb{R}^T nellen:

• $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^{\frac{1}{1-x}} = 1$ [2p]

• $\lim_{x \rightarrow \infty} e^{\frac{1}{1-x}} = 1$ [2p]

• $\lim_{x \rightarrow 1-0} e^{\frac{1}{1-x}} = \infty$ [2p]

• $\lim_{x \rightarrow 1+0} e^{\frac{1}{1-x}} = 0$ [2p]

$\begin{array}{c} \rightarrow + \\ \uparrow \\ \frac{1}{1-x} = +\infty \\ \downarrow \downarrow \\ 0 \quad 0 \end{array}$
 $\begin{array}{c} - \\ \uparrow \\ \frac{1}{1-x} = -\infty \\ \downarrow \downarrow \\ 0 \quad 0 \end{array}$

② 4) monotonitás

$$f'(x) = e^{\frac{1}{1-x}} \cdot (-1-x^{-2}) \cdot (-1) = \frac{1}{(1-x)^2} e^{\frac{1}{1-x}} > 0, \text{ ha } x \neq 1$$

\Rightarrow $f(x) \nearrow$ [3p]

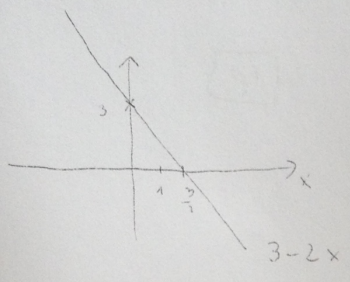
2/

5) hweritis

$$f''(x) = 2 \frac{1}{(1-x)^3} e^{\frac{1}{1-x}} + \frac{1}{(1-x)^2} \cdot \frac{1}{(1-x)^2} e^{\frac{1}{1-x}} =$$

$$= \frac{1}{(1-x)^3} e^{\frac{1}{1-x}} \left[2 + \frac{1}{1-x} \right] = \frac{1}{(1-x)^5} e^{\frac{1}{1-x}} (3-2x)$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{2-2x+1} \quad \underbrace{\hspace{10em}}_{\substack{\vee \\ 0}}$

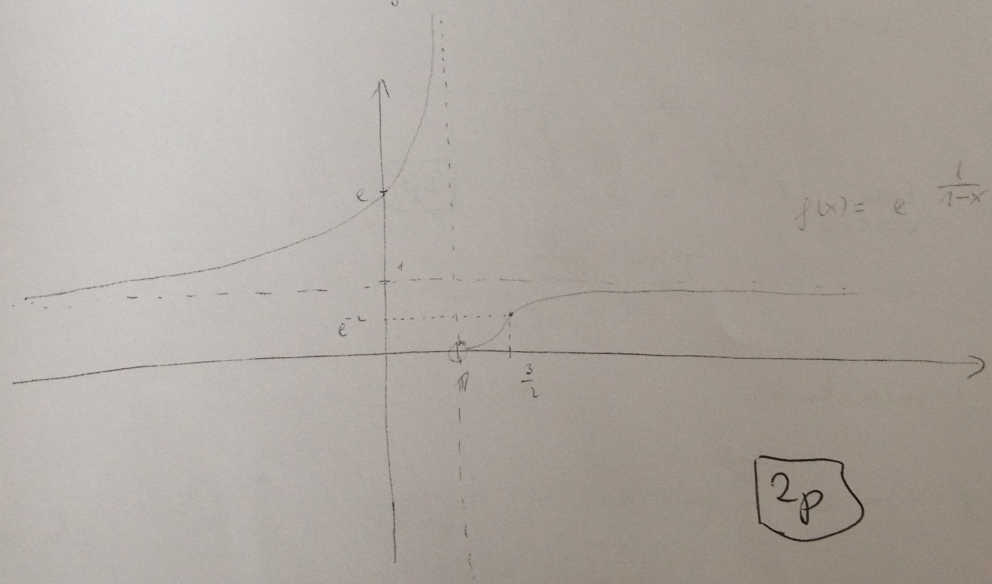

3p

x	$(-\infty, 1)$	1	$(1, \frac{3}{2})$	$\frac{3}{2}$	$(\frac{3}{2}, \infty)$
f''	+	X	+	0	-
f	∪	X	∪	infl. point	∩

2p

$$f\left(\frac{3}{2}\right) = e^{\frac{1}{1-\frac{3}{2}}} = e^{-2}$$

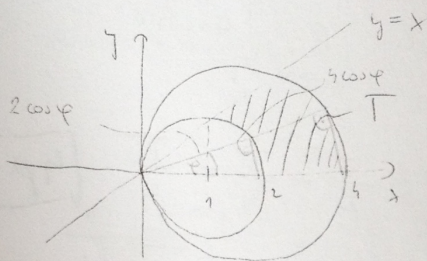

$$f(x) = e^{\frac{1}{1-x}}$$

2p

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2} \int_0^1 y \sin y \, dy = \frac{1}{2} \left\{ \underbrace{[-y \cos y]_0^1}_{\substack{\text{partiel} \\ u=y \quad u'=1}} + \int_0^1 \underbrace{\cos y \, dy}_{\substack{v=-\cos y \\ [v]_0^1 = \sin 1}} \right\} = \frac{1}{2} (\sin 1 - \cos 1) \quad \boxed{3p}$$

$$d) \iint_T xy \, dx \, dy \Leftrightarrow$$

polarkoordinat: $x = r \cos \varphi$
 $y = r \sin \varphi$
 $|r| = r$

$$T: \left. \begin{aligned} 2 \cos \varphi \leq r \leq 4 \cos \varphi \\ 0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{4} \end{aligned} \right\}$$

$$\Leftrightarrow \int_0^{\pi/4} \int_{2 \cos \varphi}^{4 \cos \varphi} r \cos \varphi \sin \varphi \, r \, dr \, d\varphi = 60 \int_0^{\pi/4} \cos^2 \varphi \sin \varphi \, d\varphi \quad \boxed{2p}$$

$$\cos^2 \varphi \sin \varphi \left[\frac{r^3}{3} \right]_{2 \cos \varphi}^{4 \cos \varphi} = \cos^2 \varphi \sin \varphi (4^3 \cos^3 \varphi - 2^3 \cos^3 \varphi) = 60 \cos^5 \varphi \sin \varphi$$

$$\Leftrightarrow 60 \left[-\frac{\cos^4 \varphi}{5} \right]_0^{\pi/4} = -\frac{60}{5} \left[\left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right)^4 - 1 \right] = 12 \left(1 - \frac{4\sqrt{2}}{32} \right) = 12 \left(1 - \frac{\sqrt{2}}{8} \right) \quad \boxed{2p}$$

6) a) $z \in \mathbb{C}$ $z^2 = \bar{z}$

algebraisch lösen $z = x+iy \rightsquigarrow z^2 = x^2 - y^2 + 2ixy$
 $\bar{z} = x-iy$

$x^2 - y^2 + 2ixy = x - iy$ 1p

$\Leftrightarrow x^2 - y^2 = x$ & $2xy = -y$

\downarrow
 $y(2x+1) = 0 \rightarrow y=0$ (wenn)
 $\rightarrow x = -\frac{1}{2}$

$y=0 \Rightarrow x^2 = x$

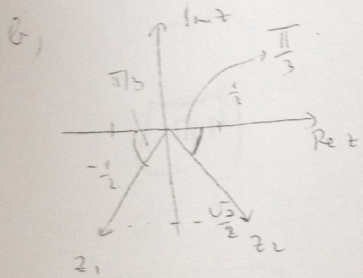
$x(x-1) = 0 \rightarrow x=0$
 $\rightarrow x=1$

$z_1 = 0$
 $z_2 = 1$ 2p

$x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1}{4} - y^2 = -\frac{1}{2}$

$y^2 = \frac{3}{4} \rightarrow y = \frac{\sqrt{3}}{2}$
 $\checkmark y = -\frac{\sqrt{3}}{2}$

$z_3 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$
 $z_4 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ 2p

$z_1 = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i \Rightarrow z_1 = 1 e^{+i(\frac{\pi}{3} + \pi)} = e^{i\frac{4\pi}{3}}$ 2p

$z_2 = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i \Rightarrow z_2 = 1 e^{-i\frac{\pi}{3}} = e^{-i\frac{\pi}{3}}$ 2p

$z_1^{2016} + z_2^{2016} = \left(e^{i\frac{4\pi}{3}} \right)^{2016} + \left(e^{-i\frac{\pi}{3}} \right)^{2016} =$

$= e^{i\frac{4 \cdot 2016 \pi}{3}} + e^{-i\frac{2016 \pi}{3}} = e^{i4 \cdot 872 \pi} + e^{-i872 \pi} = 2$ 2p

$\frac{2016}{3} = 872$

5

$$\underline{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 2 & 2 \\ -1 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\det(\underline{A} - \lambda \underline{I}) = \det \begin{pmatrix} 1-\lambda & 1 & 2 \\ 0 & 2-\lambda & 2 \\ -1 & 1 & 3-\lambda \end{pmatrix} = (1-\lambda) \overbrace{[(2-\lambda)(3-\lambda)-2]}^{\lambda^2 - 5\lambda + 4} - 1 \cdot 2 + 2 \cdot (2-\lambda) =$$

$$= (1-\lambda)(\lambda^2 - 5\lambda + 4) + 2 - 2\lambda = (1-\lambda)[\lambda^2 - 5\lambda + 4 + 2] =$$

$$= (1-\lambda)(\lambda-2)(\lambda-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \lambda_1 = 1 \\ \lambda_2 = 2 \\ \lambda_3 = 3 \end{cases} \quad \boxed{\text{Gp}}$$

$$\underline{v} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix} \Rightarrow \underline{A}\underline{v} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & 2 & 2 \\ -1 & 1 & 3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} v_1 + v_2 + 2v_3 \\ 2v_2 + 2v_3 \\ -v_1 + v_2 + 3v_3 \end{pmatrix}$$

o $\lambda_1 = 1$ \Rightarrow
$$\begin{cases} v_1 + v_2 + 2v_3 = v_1 \\ 2v_2 + 2v_3 = v_2 \\ -v_1 + v_2 + 3v_3 = v_3 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} v_2 = -2v_3 \\ v_1 = v_2 + 2v_3 = -v_3 \end{cases}$$

$$\underline{v} = \begin{pmatrix} -v_3 \\ -2v_3 \\ v_3 \end{pmatrix} = v_3 \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\underline{v}_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \boxed{2p}$$

o $\lambda_2 = 2$

$$\begin{cases} v_1 + v_2 + 2v_3 = 2v_1 \\ 2v_2 + 2v_3 = 2v_2 \\ -v_1 + v_2 + 3v_3 = v_3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} v_3 = 0 \\ v_1 = v_2 \end{cases}$$

$$\underline{v}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \boxed{2p}$$

o $\lambda_3 = 3$

$$\begin{cases} v_1 + v_2 + 2v_3 = 3v_1 \\ 2v_2 + 2v_3 = 3v_2 \\ -v_1 + v_2 + 3v_3 = 3v_3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} v_1 = 2v_3 \\ v_1 = v_2 \end{cases}$$

$$\underline{v}_3 = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \boxed{2p}$$

$$\det \underline{A} = \lambda_1 \cdot \lambda_2 \cdot \lambda_3 = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 6 \quad \boxed{3p}$$

3)

$$\begin{pmatrix} 1 & -3 & 0 & -6 & | & 9 \\ 2 & 1 & -5 & 1 & | & 8 \\ 0 & 2 & -1 & 2 & | & -5 \\ 1 & 4 & -7 & a & | & b \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_2 - 2S_1 \\ S_4 - S_1}} \begin{pmatrix} 1 & -3 & 0 & -6 & | & 9 \\ 0 & 7 & -5 & 13 & | & -10 \\ 0 & 2 & -1 & 2 & | & -5 \\ 0 & 7 & -7 & a+6 & | & b-9 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_4 - S_2 \\ 2 \cdot S_2, 7S_3}} \dots$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -3 & 0 & -6 & | & 9 \\ 0 & 14 & -10 & 26 & | & -20 \\ 0 & 14 & -7 & 14 & | & -35 \\ 0 & 0 & -2 & a-7 & | & b+1 \end{pmatrix} \xrightarrow{S_3 - S_2} \begin{pmatrix} 1 & -3 & 0 & -6 & | & 9 \\ 0 & 14 & -10 & 26 & | & -20 \\ 0 & 0 & 3 & -12 & | & -15 \\ 0 & 0 & -2 & a-7 & | & b+1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{S_2/2, S_3/3 = \tilde{S}_3 \\ S_4 + 2\tilde{S}_3}} \dots$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -3 & 0 & -6 & | & 9 \\ 0 & 7 & -5 & 13 & | & -10 \\ 0 & 0 & 1 & -4 & | & -5 \\ 0 & 0 & 0 & a-15 & | & b-9 \end{pmatrix} \rightsquigarrow \text{utolsó egyenlet} \quad \boxed{10p}$$

$(a-15)x_4 = b-9$

1) ∅ megoldás, ha $a-15=0$ és $b-9 \neq 0$
 azaz $\boxed{a=15 \text{ és } b \neq 9}$ $\boxed{4p}$

2) ∞ sok megoldás tétel paraméter, ha $a-15=0$ és $b-9=0$, azaz $\boxed{a=15, b=9}$

3) ha $a-15 \neq 0$, azaz $\boxed{a \neq 15} \Rightarrow$ pontosan 1 megoldás $\boxed{3p}$

